

पायैरुद्वेजनकैर्नृपः M. 9, 248. Suçr. 1, 26, 20. यत्तोपाय 359, 11. सुखोपायेन
auf eine leichte Art Pañkāt. 211, 10. am Ende eines adj. comp. f. आः
बुद्धिमाध्याय सोपायाम् MBh. 3, 1306. — 3) das Einstimmen in den Ge-
sang: तत्र हेतुर्निधनोपायः Çāṅkh. Gṛh. 5, 12, 4. — Vgl. उपक्रम und अग्रपाय.

उपायन (wie eben) n. 1) das Herbeikommen: उपायन उपायं गोमती-
नाम् RV. 2, 28, 2. das sich-beim-Lehrer-Einstellen, in-die-Lehre-Tre-
ten: स होपायनकीर्ता उवाच Çat. Br. 14, 9, 1, 11. — 2) das Antreten,
Übernehmen: व्रतोपायनं Çat. Br. 11, 1, 3, 1. Kātj. Çr. 2, 2, 5. 4, 12, 10.
5, 4, 22. व्रतोपायनीय 2, 1, 10. — 3) Geschenk, Darbringung AK. 2, 8, 4,
28. H. 737. MBh. 3, 13165. मुन्योपायनं देदौ R. 2, 70, 23. 84, 10. 113, 25.
4, 37, 38. 38, 1. 5, 53, 21. Hit. 57, 12. Çāk. 50, 1. Ragh. 4, 79. Kumāras. 2,
37. Kathās. 13, 166 (उपायम). 14, 31 (उपायन). 18, 25. 22, 149. Vid. 6. —
Vgl. सूपायन.

उपायात 1) part. s. u. या mit उप + आ. — 2) n. Ankunft: सा काङ्क्ष-
माणा भर्तृणामुपायातम् Draup. 4, 24.

उपायिन् (von 3. इ mit उप) adj. 1) hinzutretend; davon उपायित्व n.
Kātj. Çr. 3, 3, 8, 3, 16. — 2) sich fleischlich vereinigend: ऋतुज्ञोपायायी
Kātj. Çr. 5, 2, 21. 18, 6, 27. 22, 7, 18.

उपायु (wie eben) adj. herbeikommend: उपायव स्य Zusatz der TS. 4,
1, 4, 1 zur Formel वायव स्य VS. 1, 1. Çat. Br. 1, 7, 3, 3. Kātj. Çr. 4, 2, 8.

उपाय (von घृ mit उप) m. Verfehlung: अस्ति व्यापान्कनीयस उपाये
RV. 7, 86, 6.

उपायण (wie eben) n. dass.: अतीति मन्युषाविषां सुषुप्तोसमुपायणे RV.
8, 32, 21.

उपायुह (von रुह् mit उप + आ oder उप mit Dehnung des Auslauts)
f. Aufwuchs, Schoss: स रोहवद्भि पूर्वा अचिक्रददुपायुहः अयपन्स्वादते
हरिः RV. 9, 68, 2.

उपायन (von अर्ज् mit उप) n. das Herbeischaffen, Erwerben, Erlan-
gen: शस्त्राणां कवचानां च कृत्वा सम्यगुपायनम् R. 5, 82, 17. अर्थस्योपाय-
नम् Pañkāt. II, 153. अर्थोपा° 93, 14. विद्यायाः 244, 21. 7, 9. नरकोपा°
118, 3. auch उपायना f. 243, 16. 20. लोकद्वयस्य 231, 20.

उपालभ्य (von लभ् mit उप + आ) adj. zu tadeln: नोपालभ्यः पुमोस्तत्र
Pañkāt. II, 140.

उपालम्भ (wie eben) m. Zurechtweisung, Tadel, Vorwurf AK. 1, 1, 5,
15. H. 274. MBh. 3, 1047. 13699. R. 6, 89 in der Unterschr. Mgk. 86,
7. Hit. I, 27. तदस्या देवीं वसुमतीमत्तरेण मरुत्तमुपालम्भमधिगतो ऽस्मि
Çāk. 39, 14, v. l. अनुप° Nir. 1, 14. सोपालम्भ R. 6, 99, 27. Kathās. 26, 128.

उपालम्भन (wie eben) n. dass.: अलमतीतोपालम्भनेन Hit. 87, 21. म-
रुदुपालम्भनं गतो ऽस्मि Çāk. 39, 14.

उपालम्भ्य (wie eben) adj. zum Opfer hinzuzunehmen (als Zusatz)
Kātj. Çr. 13, 2, 10. 16. 22, 3, 14. 24, 2, 9. तैर्यः पशुपालम्भ्यः सवनीयस्य
(zu dem सव° पशु) Çāṅkh. Çr. 11, 13, 8. 15, 1, 16.

उपालि m. N. pr. eines Mannes, des Anordners des VINAJA, VJUTP.
33. Burn. Intr. 43. 446. Schiefner, Lebensb. 266 (36).

उपाव zu schliessen aus औपावि.

उपावर्तन (von वर्त् mit उप + आ) n. das Zurückkehren R. 2, 57 in
der Unterschr. Ragh. 8, 52.

उपावसायिन् (von सा, स्यति mit उप + अघ) adj. sich fugend (frem-

dem Willen), sich anschliessend: सो ऽन्यस्यैव कृतानुकोरो ऽन्यस्योपाव-
सायी भवति Çat. Br. 1, 6, 3, 34. 11, 4, 3, 9.

उपावसित s. u. सा, स्यति mit उप + अघ.

उपावसु (उप + वसु mit Dehnung des Auslauts) adj. Gutes herbeibrin-
gend, — verschaffend: आ ते स्वस्तिमीमहृ श्रिरेष्वामुपावसुम् RV. 6, 56,
6. vom Soma 9, 84, 3. 86, 33.

उपावहरण (von हर् mit उप + अघ) n. das Herabnehmen Kātj. Çr.
9, 14, 16.

उपावो (von अघ् mit उप) adj. ermunternd, anziehend VS. 6, 7. —
Vgl. अघी.

उपावृत् (von वर्त् mit उप + आ) f. Wiederkehr VS. 12, 8. AV. 6, 77, 3.

उपावृत्त (wie eben) 1) partic. s. u. वर्त्. — 2) m. pl. N. pr. eines Volkes
VP. 189.

उपाव्यार्थ (von व्यध् mit उप + आ) m. verwundbare, offene Stelle
TS. 7, 2, 5, 4.

उपाशंसनीय (von शंस् mit उप + आ) adj. zu hoffen Nir. 1, 6.

उपाश्रय (von श्रि mit उप + आ) m. Zuflucht: राजर्षीणि हि सर्वेषा-
मते वनमुपाश्रयः MBh. 13, 152. तं हि नस्तात सर्वेषां दुःखितानामुपाश्रयः
3, 17262. को ऽवस्तेषां पार्थिवोपाश्रयेण (तेषां पा° obj.) Bhāṭṭa. 2, 40.
M. 9, 335, v. l.

उपासक (von आस् mit उप) adj. subst. (f. उपासिका) 1) dienend, Die-
ner Kauç. 92. कमप्येको राजपुत्रमुपासकम् Kathās. 19, 78. अर्हदुपासकाः
H. 43. m. f. ein Çādra Rāḡan. im ÇKDr. — 2) Verehrer, Anhänger:
बुद्धोपासक Mgk. 113, 11. तीर्थिकोपासक Burn. Intr. 280. bei den Bud-
dhisten ein Anhänger von Buddha, oft im Gegens. zu भित्तु einem
buddh. Geistlichen, ebend. 279. fgg. Lalit. 94. 137. Prab. 48, 9. 49, 7. 14.
Schiefner, Lebensb. 248 (18).

उपासकदश (उ° + दशन्) m. pl. Titel des 7ten der zwölf heiligen
Bücher bei den Gāina H. 244.

उपासङ्ग (von सङ्ग् mit उप + आ) m. 1) Nähe Kauç. 16. — 2) Köcher
AK. 2, 8, 2, 56. H. 781. MBh. 2, 1916.

उपासन (von आस् mit उप) n. 1) das Danebensitzen H. an. 4, 162.
Med. n. 172. — 2) das Obliegen: चिरसंगीतोपासन Mgk. 2, 41. इष्वस्त्रा-
णामुपासने R. 2, 67, 18. — 3) das Dienen, Aufwarten, Pflegen, Ehre-
zeigen, Verehren AK. 2, 7, 34. H. an. Med. VJUTP. 53. M. 3, 107. त्रय्युपा-
सनम् Suçr. 1, 8, 11. आचार्योपा° Jāṅn. 3, 156. Bhag. 13, 7. खलोपा° Bhāṭṭa.
2, 34. संध्योपा° M. 2, 69. auch उपासना f. H. 497, Sch. नान्यस्य करोत्यु-
पासनाम् Kāt. 10. — 4) Uebungen im Bogenschiessen AK. 2, 8, 2, 54. Triak.
3, 3, 231. H. ç. 131. an. Med. MBh. 3, 14702. — 5) das Erachten, für-Etwas-
Halten Khānd. Up. 2, 1, 1. — 6) religiöse Betrachtung: उपासनानि सगु-
णब्रह्मविषयमानसध्यापारूपणि शापिडत्यविद्यादीनि Vedāntas. in Benf.
Chr. 202, 18. 12. 13. Kauç. Up. in Ind. St. 1, 403. — 7) das häusliche
Feuer Jāṅn. 3, 15.

उपासा (wie eben) f. religiöse Betrachtung Muṇḍ. Up. 2, 2, 3.

उपासादित partic. von सद् im caus. mit उप + आ; davon उपासादि-
तिन् adj. gaṇa इष्टादि zu P. 5, 2, 88.

उपासितर (von आस् mit उप) nom. ag. Ehrenerweiser, Verehrer:
ब्राह्मणानाम् R. 5, 32, 6.

